

■ TRIBUNA POLITICA

Strategia da clima dal Grischun

DA MARTIN JÄGER,

CUSSEGLIER GUVERNATIV

Er l'onn passà hai puspè dà dis cun temperaturas extremas e memia poucas precipitaziuns durant la stad. Dal settember al november èsi stà vinavant in'aura da bellezza e chaud, quai che m'ha tuttavia pläschì, a mai sco viandant e cyclist entusiasma. Èn tals records d'aura però già segns e consequenzas da la midada dal clima?

En il fratemp èsi cumprovà che las temperaturas èn creschidas ils ultims decennis pervia da la produziun sfrenada da gas cun effect da serra. A Paris èsi vegnì contractà durant duas emnas sin il nivel politic suprem davart la reduziun dals gas cun effect da serra che donnegeschan il clima. A questa debatta èn sa participadas uschè bleras naziuns sco anc mai – in segn segir che questa problematica vegn percurschida adina pli fitg e prendida seriusa sin tut il mund.

La midada dal clima vegn ad avair vastas consequenzas er per nus en il chantun Grischun. MeteoSvizra fa quint ch'i diventa fin l'onn 2060 en media fin a 3 °C pli chaud en las vals da las Alps. Colliadas cun quai èn ristgas sco la perdita da retgavs en las destinaziuns dal turissem d'enviern, midadas tar ils privels da la natira che chaschunan donns vi d'edifizis e vi da stabiliments d'infrastructura, dapli dis

da chalira e periodas da setgira sco er midadas tar la produziun d'electricità cun forza idraulica. Il medem mument porta la midada dal clima er tschertas schanzas: temperaturas pli chaudas augmentan la raccolta tar culturas da plantas. Stads sitgas e chaudas en las citads pon augmentar l'attractività da nossas destinaziuns en il turissem da stad.

Perquai che la midada dal clima sto – almain en ina dimensiun restrenschida – vegnir acceptada sco in fatg che na po betg pli vegnir midà vali insumma er da minimar las ristgas per la populaziun, per l'economia e per l'ambient cun sa preparar uschè bain sco pussaivel per las midadas, cun las qualas i sto vegnir fatg quint.

Naturalmain stuain nus l'emprim trair a niz tut las schanzas che sa porchan per mitigiar il problem per l'ambient. Er sche nossa produziun da gas cun effect da serra para d'esser marginala cumpareglia cun l'entir mund, avain nus da prestar nossa

part per schliar globalmain il problem en moda persistente.

Per pudair far frunt en moda activa ed autodefinada a la sfida, cun la quala la midada dal clima ans confruntescha, ha il chantun Grischun elavurà ina strategia da clima. Ella cumpiglia la proteziun dal clima e l'adattaziun al clima. Il chantun Grischun prenda uschia serius sias incumbensas. Simplas n'èn questas incumbensas però betg. La strategia da clima dal chantun metta pais sin il sbassament dal consum d'energia, sin l'augment da l'utilisaziun effizienta da las resursas e sin la promoziun da funtaunas d'energia regenerabla.

Ina finamira speziala en quest connex è per mai sco minister da l'ambient e da la furmaziun la sensibilisaziun da la populaziun ed en spezial da la giuventetgna. Tut las generaziuns futuras vegnan ad esser pertutgadas anc bler pli fitg da la midada dal clima che nus al cumenzament da l'onn 2016. Enconuschentamain essan nus l'emprima generaziun che vegn a sentir las consequenzas da la midada dal clima en tut sia fermezza, ma nus essan er la generaziun che po uss effectivmain far insatge cunter la midada dal clima.

Jau As encuraschesch tuts da prestar Vossa part en Voss conturns persunals per proteger il clima, sco investiziun en noss avegnir.